

428ste concert

Maandag 9 december 2024

20.00 uur

Quatuor Van Kuijk

Nicolas Van Kuijk, *viool*

Sylvain Favre-Bulle, *viool*

Emmanuel François, *altviool*

Anthony Kondo, *cello*

Grote Zaal
Deventer Schouwburg

PROGRAMMA

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

Strijkkwartet nr. 1 in G, KV 80 'Lodi' (1769)

Adagio

Allegro

Menuetto & Trio

Rondo

Joseph Haydn (1732-1809)

Strijkkwartet in g, Op. 74/3 'Reiter' (1793)

Allegro

Largo assai

Menuetto: Allegretto-Trio

Finale: Allegro con brio

PAUZE

Francis Poulenc (1899-1963)

C

Fêtes galantes

Fancy

Les chemins de l'amour

Baptiste Trotignon (*1974)

Uit *Ces Messieurs: Francis*

Gabriel Fauré (1845-1925)

Après un rêve (1878)

Les berceaux (1879)

Baptiste Trotignon

Uit *Ces Messieurs: Gabriel*

Erik

Maurice

Claude

Het **Quatuor Van Kuijk**, opgericht in 2012, ontving al in 2015, bij deelname aan de Wigmore Hall International String Quartet Competition, een 1ste Prijs en twee speciale prijzen. Volgend op de grote successen zo vroeg in het begin van hun carrière, is het ensemble inmiddels een gevestigde naam op de grote internationale podia.

Hun tournees omspannen de gehele wereld. De debuut-cd uit 2016 met vertolkingen van composities van Mozart kreeg een Choc de Classica en een Diapason d'Or Découverte, gevolgd door de tweede cd met muziek van de Franse componisten Debussy, Ravel en Chausson. Het in 2022 uitgekomen eerste deel met opnames van alle strijkkwartetten van Felix Mendelssohn is door *Classica* gehonoreerd met vijf Diapasons (5 sterren). Ook *Gramophone* is uiterst lovend over deze release. Hun meest recente cd bevat veel werken die vanavond worden uitgevoerd. Het repertoire van het Quatuor Van Kuijk is zeer breed: van alle tijden en uit alle windstreken.

Vanavond is de Eerste Weense School vertegenwoordigd met Haydn en Mozart. Daarna worden we meegevoerd naar Frankrijk: van Romantiek tot hedendaags.

Bij het programma van vanavond

Mozart in 1769

Strijkkwartet is een te groot woord voor het oorspronkelijk driedelige werkje KV 80 van **Wolfgang Amadeus Mozart**, dat hij als 13-jarig kind schreef in Italië (in Lodi, bij Parma). De lagere strijkers spelen geen zelfstandige partijen maar dienen als begeleiding van de 1^e viool. Het is een opgewekt stuk en lijkt meer een

voorloper van zijn drie bekende Divertimenti uit 1772 (KV 136-138). Pas later voegde hij het menuetto toe.

Na terugkeer in Wenen van zijn eerste Engelse reis schreef **Joseph Haydn** 6 nieuwe strijkkwartetten, op. 71 en 74. Hij had in Londen kennis gemaakt met de Engelse eigenaardigheid, dat een strijkkwartet niet alleen in kleine kring maar ook publiekelijk kon worden uitgevoerd, zonder dat de muziek evenwel concertant behoefde te zijn. De 6 nieuwe kwartetten uit 1793 waren bedoeld als voorbereiding op zijn terugkeer naar Engeland in 1794 en voor uitvoering in de Hanover Square Rooms.

En zij kregen voor de gelegenheid toch een soort inleiding, een gebaar. Het publiek moest tenslotte

even tot rust komen. Geschreven voor het grote publiek in Londen, maar opgedragen aan Graaf Anton

De Hanover Square Rooms, Londen

Georg Apponyi in Wenen. Door de 6 kwartetten te verdelen over twee opusnummers, vergrootten de uitgevers hun inkomsten.

Zoals we mogen verwachten bij Haydn, zijn er altijd wel verrassingen ingebouwd in zijn werk, zo ook in het Reiter-kwartet. Het etherische langzame deel heeft ze in de vorm van totaal onverwachte

akkoorden, die een paar maal opduiken.

Hoewel de hoofdtoonard van het kwartet g-klein is, staan de 2 middendelen in majeure. Daardoor komt de mineurtoonsoort in het laatste deel toch weer als een volslagen verrassing. Het galopthema in het zeer krachtige laatste deel bezorgde dit kwartet later zijn bijnaam.

Liedbewerkingen en parafrases

Arrangementen van muziekstukken zijn bijna zo oud als onze Westerse muziek zelf. Het waren niet de minsten, die zich er mee bezighielden. Om er maar een paar te noemen: Händel zou zijn *Concerti grossi Op 6* niet geschreven hebben, als er niet het voorbeeld lag van Arcangelo Corelli. Bach leefde zich uit in bewerkingen van Vivaldi en van hemzelf, waaronder vaak delen uit cantates die in soloconcerten verwerkt zijn. Ook componisten als Liszt en Berlioz hebben het muziekkrepertoire verrijkt met arrangementen. Debussy maakte zo de *Gymnopédies* van Satie beroemd. Oorspronkelijke toonsoorten moeten er in bewerkingen vaak aan geloven, harmonieën worden soms veranderd. In parafrases gaat het er vrijer aan toe.

Vanavond luisteren we naar liedbewerkingen van Poulenc en Fauré. **Poulenc** schreef zo'n 200 liederen, vaak op surrealistische en dadaïstische poëzie van rond de Eerste Wereldoorlog. De bewerkingen van vanavond betreffen meest korte liederen. *C* is een taalexperiment, met alle strofen eindigend op dezelfde klank, in *Fêtes galantes* beginnen ze met dezelfde klank. Poulenc geeft met zijn muziek zoveel diepgang aan de teksten, dat je geen teksten nodig hebt om bij die beeldende klanken zelf een eigen sfeer of verhaal te creëren. Jean-Christophe Masson maakte de Poulenc-bewerkingen voor het kwartet.

Après un rêve en *Les berceaux* zijn bewerkingen van Gildas Guillon en sluiten qua sfeer zeer goed bij elkaar aan. Van de circa 100 liederen die **Fauré** geschreven heeft, behoren deze twee tot de bekendste, zeker bij zangers. De beroemde cellist Sheku Kanneh-Mason heeft ervoor gezorgd, dat *Après un rêve*, in bewerking voor cello en piano, nu ook bij het grote publiek bekend is. Het lied gaat over de dromer die de verloren liefde herbeleefd in zijn slaap. In *Les berceaux* staan de schepen waarop de zeelieden vertrekken, centraal. Zij lijken op schommelende wiegjes van kinderen.

Baptiste Trottignon is een hedendaagse jazz-pianist en componist. Hij kent zijn klassieken maar geeft weinig om genre-grenzen.

Ces Messieurs is een werk dat hij

in opdracht voor het Van Kuijk kwartet heeft geschreven. Het werk zet de iconische 20e-eeuwse impressionistische Franse componisten Poulenc, Fauré, Satie, Ravel en Debussy in het licht. Het ging in 2024 in première in Carnegie Hall. De vijf miniaturen leggen samen een heel universum open. Ze zijn gecomponeerd zonder nostalgie en vormen een verbreding van het strijkkwartet-repertoire en tegelijkertijd een brug tussen karakter, stijlen en repertoire van verleden en heden.

Joep Walter

Volgende concert: 14 januari 2025

Chimaera Trio

Mahler/De Man, Zemlinsky, Brahms, Brahms/De Man

Programmatoelichtingen en recensies

www.kamermuziek-deventer.nl